

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 4C/50/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5314202364
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Plichtíková
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2015:5314202364.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Č a d c a sudkyňou JUDr. Annou Plichtíkovou v právnej veci navrhovateľov 1/ F. Š., D.. X.X.XXXX, S. XXX, D. N. a 2/ O. Š., D.. XX.X.XXXX, S. XXX, D. N., obaja zast. Advokátskou kanceláriou JUDr. Stopka, JUDr. Blendovský, JUDr. Strapáč, PhD., s.r.o., Potočná 2835/1 A, Čadca, IČO: 36 866 849 proti odporcovi W. Š., D.. XX.X.XXXX, D. N. XXX v konaní o určenie, že odporca nie je vlastníkom podielu takto

rozhodol:

I. Súd u r č u j e, že odporca W. Š., D.. XX.X.XXXX, N. D. N. Č.. XXX, n i e j e podielovým spoluvlastníkom nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX kat. úz. D. N. ako parcely EKN č. XXXX/X - orná pôda v podiele 31/120, EKN č. XXXX/X - orná pôda v podiele 31/120, EKN č. XXXX - orná pôda v podiele 31/120, EKN č. XXXX - orná pôda v podiele 31/120, EKN č. XXXX - orná pôda v podiele 31/120.

II. Odporca j e p o v i n n ý nahradiť navrhovateľom 1/, 2/ trovy konania vo výške 442,24 € v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku na účet právneho zástupcu navrhovateľov 1/, 2/ JUDr. Stopka, JUDr. Blendovský, JUDr. Strapáč, PhD., s.r.o., Potočná 2835/1A, 022 01 Čadca, IČO: 36 866 849, účet vedený v Č., V..Z., číslo účtu: XXXXXXXXXXX/XXXX.

odôvodnenie:

Dňa 11.3.2014 navrhovateľ 1/ F. Š., D.. X.X.XXXX, S. XXX, D. N. a navrhovateľka 2/ O. Š., D.. XX.X.XXXX, S. XXX, D. N. podali návrh voči odporcovi W. Š., D.. XX.X.XXXX, D. N. XXX. Žiadali určiť, že odporca nie je spoluvlastníkom podielu vo výške 31/120 k nehnuteľnostiam kat. úz. D. N. zapísaným na LV č. XXXX ako parcela EKN č. XXXX/X - orná pôda, EKN č. XXXX/X - orná pôda, EKN č. XXXX - orná pôda, EKN č. XXXX - orná pôda, EKN č. XXXX - orná pôda.

Svoj vlastnícky vzťah v návrhu definovali len v evidenčnej rovine. Uviedli, že navrhovatelia sú vlastníci uvedených nehnuteľností v podiele 1/1. Vlastnícke právo nadobudli osvedčením vyhlásenia o vydržaní. Z hmotnoprávneho hľadiska navrhovatelia neuviedli ako získali vlastnícke právo k podielu 31/120. Vychádzali len z formálnej evidenčnej roviny zápisu vlastníckeho práva na liste vlastníctva. Uviedli, že v čase, kedy boli zapísaní na liste vlastníctva na sporné nehnuteľnosti v podiele 1/1, odporca osvedčením vyhlásenia o vydržaní si dal osvedčiť v uvedených nehnuteľnostiach podiel vo výške 31/120, čím narušil hodnovernosť údajov katastra. Tvrdili, že vlastnícke právo navrhovateľa nemusia preukazovať, lebo oni sú vlastníci zapísaní na liste vlastníctva. Nehnuteľnosti nadobudli ešte v roku 1996 osvedčením vyhlásenia o vydržaní D. XX/XX-XX a Nz XX/XX. Dovtedy nehnuteľnosti užívali pokojne, nerušene, dobromyseľne. V roku 2006 si uvedení spoluvlastnícky podiel vo výške 31/120 k sporným nehnuteľnostiam osvedčil odporca. Na strane navrhovateľov je daný naliehavý právny záujem

na určení - na podaní negatívnej žaloby. Navrhovatelia sú vlastníci, nemôžu však s nehnuteľnosťou disponovať, je narušená ich právna istota, pretože súčet spoluvlastníckych podielov presahuje 100 % v dôsledku narušenia hodnovernosti údajov katastra. Tieto údaje nemajú ani záväznosť podľa § 70 ods. 1 katastrálneho zákona.

Odporca prevzal návrh s výzvou s procesnými poučeniami dňa 19.5.2014. K návrhu sa nevyjadril.

Na pojednávaní dňa 14.5.2015 po pokuse o zmier zo strany súdu, po oboznámení podstatných častí listinných dôkazov, sporných a nesporných bodov podľa § 118 ods. 2 OSP, predbežného právneho názoru podľa § 100 ods. 1 OSP sa sudkyňa pokúsila o zmier. Výsledkom bolo prerušenie konania na dobu 2 mesiacov za účelom mimosúdneho pokonania za súhlasu obidvoch účastníkov konania.

Stanovená lehota uplynula márne, k pokonania nedošlo. Odporca sa nevyjadril do termínu pojednávania dňa 29.10.2015 písomne, ani sa na termín pojednávania nedostavil, neospravedlnil neprítomnosť, preto súd konal a rozhodol v jeho neprítomnosti v zmysle § 101 ods. 2 OSP. Vychádzal z výpovedí navrhovateľa a jeho právneho zástupcu a z pripojených listinných dôkazov.

Vykonaným dokazovaním súd zistil.

Podľa § 80 písm. c) OSP návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

Podľa § 152 ods. 2 OSP rozsudkom má sa rozhodnúť o celej prejednávanej veci. Ak je to však účelné, môže súd rozsudkom rozhodnúť najskôr len o jej časti alebo len o jej základe.

Podľa § 153 ods. 2 OSP súd môže prekročiť návrhy účastníkov a prisúdiť viac, než čoho sa domáhajú, iba vtedy, ak sa konanie mohlo začať aj bez návrhu alebo ak z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkmi.

Súd bol viazaný návrhom na určenie, že odporca nie je spoluvlastníkom sporných nehnuteľností v podiele 31/120. V danom prípade išlo o negatívnu určovaciu žalobu. Nestačí len samotné tvrdenie, že odporca nie je vlastníkom sporných nehnuteľností v uvedenom podiele. Navrhovatelia musia preukázať aj aktívnu legitimáciu, teda svoje spoluvlastnícke právo v hmotnoprávnej rovine k podielu 31/120. Súd však prioritne musí skúmať naliehavý právny záujem na podaní negatívnej žaloby podľa § 80 písm. c) OSP a v takom prípade sa nezaobera vecou samou, teda nezaobera sa vlastníckym právom v hmotnoprávnej rovine. Pre prejudiciálne posúdenie aktívnej legitimácie navrhovateľov a ich vlastníckeho práva z hľadiska posudzovania naliehavého právneho záujmu na určení podľa § 80 písm. c) OSP pre súd bola dostatočná formálna stránka zápisu vlastníckeho práva navrhovateľov 1/, 2/ na LV č. XXXX v podiele 1/1 na základe Nz XX/XX a Nz XX/XX. Osvedčenie je na čl. 63 spisu a z časového hľadiska boli osvedčenia vydané v roku 1996. V čase zápisu v katastri nehnuteľností mali všetky náležitosti verejnej listiny titulu nadobudnutia vlastníckeho práva a na základe toho boli zapísaní na list vlastníctva navrhovateľa 1/, 2/ v podiele 1/1 a svedčila im záväznosť zápisu podľa § 70 ods. 1 katastrálneho zákona. Odporca žiadnym svojím tvrdením, ani dôkazmi nevyvrátil záväznosť zápisu podľa § 133 OSP, podľa ktorého zákonná domnienka pravosti a záväznosti zápisu na liste vlastníctva platí, kým nie je preukázaný opak. Opak odporca nepreukázal, pretože neprodukoval žiadne tvrdenia a žiadne dôkazy k tomu, akým spôsobom v hmotnoprávnej rovine nadobudol spoluvlastnícky podiel 31/120 k sporným nehnuteľnostiam. Tým nepreukázal, že navrhovatelia nie sú vlastníkami v rozsahu 31/120 k sporným nehnuteľnostiam.

Z LV č. XXXX na sporné nehnuteľnosti vyplýva, že odporca na totožné nehnuteľnosti v podiele 31/120 bol zapísaný ako spoluvlastník na základe osvedčenia vyhlásenia o vydržaní č. Nz XXXXX/XXXX (O. O., D.. XX.X.XXXX) a Nz XXXXX/XX. Podľa poznámky katastra nehnuteľností na liste vlastníctva však došlo k narušeniu hodnovernosti údajov vo vzťahu k sporným nehnuteľnostiam osvedčením vyhlásenia o vydržaní č. Nz XXXXX/XXXX O. O..

Z osvedčenia N XXX/XXXX, Nz XXXXX/XXXX O. O. zo dňa 7.10.2010 na čl. 28 spisu súd zistil, že v čase vydania tohto osvedčenia dňa 7.10.2010 notárskym úradom v Čadci už bolo zrejmé z objektívneho listinného dôkazu - listu vlastníctva č. XXXX, že táto verejná listina, tento právny titul nadobudnutia

vlastníckeho práva je v katastri nehnuteľností nezapísateľný, nevykonateľný. V čase vydania tohto osvedčenia na liste vlastníctva už boli zapísaní navrhovatelia 1/, 2/ v podiele 1/1 na základe titulu z roku 1996, preto v čase vydania osvedčenia N XXX/XXXX zo dňa 7.10.2010 bolo zrejmé, že pokiaľ týmto osvedčením je osvedčovaný podiel odporcu 31/120 nad rámec podielu 1/1, je takýto titul nadobudnutia vlastníckeho práva nezapísateľný a ako nezapísateľný mal byť aj vrátený odporcovi, resp. notárskemu úradu s tým, že odporca mal byť odkázaný vzhľadom k spornosti jeho nároku v čase vydania osvedčenia na uplatnenie nároku v súdnom konaní pred Okresným súdom v Čadci. Osvedčením sa osvedčujú nesporné nároky. V momente vydania osvedčenia dňa 7.10.2010 nárok bol sporný, nezapísateľný, čo vyplývalo priamo z listu vlastníctva a z výšky podielu na sporné nehnuteľnosti, ktorá tam bola uvedená. Vzhľadom k uvedenému potom zapísaný podiel odporcu vo výške 31/120 na základe osvedčenia N XXX/XXXX, Nz XXXXX/XXXX zo dňa 7.10.2010 nemal byť zapísaný, v nadväznosti na § 133 OSP záväznosť tohto zápisu je vyvrátená. Tým nie je dotknuté právo odporcu podať žalobu o určenie spoluvlastníckeho podielu vo výške 31/120 k sporným nehnuteľnostiam, kde bude mať právo preukázať a navrhovatelia budú mať právo sa brániť, kto je vlastníkom sporného podielu 31/120. Takýmto postupom však bola navrhovateľom aj odňatá možnosť sa brániť, kedy na základe zápisu na list vlastníctva č. XXXX v dôsledku záväznosti tohto zápisu podľa § 70 ods. 1 katastrálneho zákona mali právo na právnu istotu. Zápis nad 100 % nemal byť realizovaný katastrom nehnuteľností, osvedčenie nad 100 % podielov nemalo byť vydané notárskym úradom, odporca so svojím nárokom ako sporným nárokom nad 100 % mal byť odkázaný na občiansko-právne konanie, kde by navrhovatelia mali právo produkovať tvrdenia a dôkazy. Takýmto postupom im bola odňatá možnosť brániť sa.

Každé rozhodnutie, ktoré je titulom na zápis vlastníckeho práva, musí byť určité, preskúmateľné a hlavne vykonateľné (v tomto prípade vykonateľnosť je zhodná so zapísateľnosťou titulu nadobudnutia vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností).

Podľa § 132 ods. 1 Občianskeho zákonníka vlastníctvo veci možno nadobudnúť kúpnu, darovacou alebo inou zmluvou, dedením, rozhodnutím štátneho orgánu alebo na základe iných skutočností ustanovených zákonom. Z uvedeného je zrejmé, že všetky tituly nadobudnutia vlastníckeho práva, nie len rozhodnutia súdu, musia byť určité, vykonateľné (zapísateľné v katastri nehnuteľností). V opačnom prípade je povinnosťou katastra nehnuteľností nevykonateľný, nezapísateľný titul nadobudnutia vlastníckeho práva vrátiť, teda odmietnuť zápis na list vlastníctva, prípadne vrátiť na opravu orgánu, ktorý ho vydal.

V nadväznosti na rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 3Cdon 1338/96 pod II súd prioritne skúma určenie, či je naliehavý právny záujem na určení (v tomto prípade na podaní negatívnej určovacej žaloby). Je vylúčené, aby súčasne preskúmal žalobu z vecnej stránky, v prípade, ak zamietá návrh na určenie, či tu právo alebo právny vzťah je.

ZSP 3/2009: Okolnosť, že je ako vlastníkom určitej nehnuteľnosti, ktorá nie je predmetom spoluvlastníctva, v katastri nehnuteľností popri navrhovateľovi zapísaný aj odporca (duplicitný zápis), odôvodňuje vždy naliehavý právny záujem na určení, že je vlastníkom takej nehnuteľnosti. S prihliadnutím na význam zápisu vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností (výpis z katastra nehnuteľností slúži ako preukázanie vlastníckeho práva) a na jeho právne účinky je odôvodnený záver, že právne postavenie žalobcu je za tejto situácie neisté a že bez požadovaného určenia by jeho právo mohlo byť aj ohrozené. Súdne rozhodnutie o určení vlastníckeho práva k nehnuteľnosti je vždy podkladom na vykonanie zmien v zápisoch v katastri nehnuteľností. Z uvedeného súd mal preukázať, že práva navrhovateľov ako vlastníkov sú duplicitným zápisom vlastníckeho práva odporcu nad rozsah 100 % ohrozené, čím je zneistená aj ich právna istota, možnosť disponovať s nehnuteľnosťou. Je daný naliehavý právny záujem navrhovateľov na podaní negatívnej určovacej žaloby.

Podľa § 21 ods. 1 katastrálneho zákona štátne orgány, štátne právnické osoby a notári sú povinní zasielať správam katastra nimi vyhotovené verejné listiny a iné listiny o nehnuteľnostiach a o právach k nehnuteľnostiam, ako aj iné údaje súvisiace s evidovaním nehnuteľností a práv viažucich sa k nim v katastri do 30 dní odo dňa ich vyhotovenia; ak je verejnou listinou rozhodnutie štátneho orgánu, počíta sa lehota odo dňa jeho právoplatnosti.

Podľa § 21 ods. 3 katastrálneho zákona na podnet správy katastra a v súčinnosti s ňou štátne orgány, organizácie, prípadne notári opravujú chyby v písaní a počítaní, ako aj iné zjavné nesprávnosti v týchto verejných listinách a v iných listinách.

Z uvedeného vyplýva, že v čase zápisu listiny osvedčenia vydaného notárskym úradom bolo zjavné, že takáto listina nie je vykonateľná, zapisateľná a mala byť vrátená notárovi k oprave, resp. nemala byť zapísaná na list vlastníctva.

Podľa § 36a katastrálneho zákona ak je vlastnícke právo k nehnuteľnosti zapísané na liste vlastníctva a na vykonanie záznamu je predložená ďalšia verejná listina alebo iná listina, ktorá nevychádza z údajov katastra, správa katastra nevykoná záznam a vráti verejnú listinu alebo inú listinu tomu, v jeho prospech právo k nehnuteľnosti svedčí podľa listiny, alebo tomu, kto ju predložil a vyzve dotknuté osoby, aby uzavreli dohodu alebo podali na súde návrh na určenie práva k nehnuteľnosti; záznam vykoná vždy, ak má verejná listina účinky právoplatného súdneho rozhodnutia o práve k nehnuteľnosti.

Z uvedeného nevyplýva, že by odporca nemohol podať žalobu o určenie vlastníckeho práva k ideálnemu spoluvlastníckemu podielu vo výške 31/120 k sporným nehnuteľnostiam, resp. žalobu o určenie vlastníckeho práva k reálne vydeleným nehnuteľnostiam.

Pokiaľ predložil právny zástupca navrhovateľov rozsudok Okresného súdu v Čadci 8C/303/2012-180 zo dňa 21.11.2013, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 22.2.2014, k tomu súd uvádza, že podľa § 135 ods. 1 OSP nie je viazaný rozhodnutím iného sudcu toho istého súdu, aj keď totožných účastníkov konania a v druhovo totožnej veci. Súd sa teda necítil byť viazaný uvedeným rozhodnutím.

S rozhodnutím sa však oboznámil. Zistil, že navrhovatelia totožní v konaní 8C/303/2012 s navrhovateľmi v konaní 4C/50/2014 rovnako proti totožnému odporcovi podali totožný návrh na určenie, že odporca nie je podielovým spoluvlastníkom nehnuteľností v podiele 31/120 k nehnuteľnostiam EKN XXXX - orná pôda zapísanej na LV č. XXXX kat. úz. D. N..

Z uvedeného mal preukázané, že nejde o preukážku právoplatne rozhodnutej veci (res iudicata) podľa § 159 ods. 2, ods. 3 OSP. V obidvoch súdnych konaniach išlo o nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX kat. úz. D. N., v obidvoch súdnych konaniach išlo o spoluvlastnícky podiel vo výške 31/120. V konaní 8C/303/2012 sa negatívna žaloba na podiel 31/120 týkala inej nehnuteľnosti EKN č. XXXX zapísanej na LV č. XXXX. V konaní 4C/50/2014 sa negatívna žaloba týkala podielu 31/120 nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX ako EKN XXXX/X/X, XXXX, XXXX, XXXX.

Z hmotnoprávneho hľadiska predbežne súd mal preukázané, že navrhovatelia 1/, 2/ ako manželia od zápisu sporných nehnuteľností na list vlastníctva v roku 1996 na základe osvedčenia nehnuteľnosť dobromyseľne a nerušene užívali až do vydania osvedčenia odporcom v roku 2010 Nz XXXXX, ktorým bolo vlastnícke právo navrhovateľov ohrozené. Z uvedeného je zjavné, že dobromyseľne a nerušene nehnuteľnosti užívali 14 rokov. Takýto záver však vyplýva len z formálnej roviny zo zapísaných spoluvlastníckych podielov, ktoré sú v ideálnej rovine. V konaní súd neskúmal hmotnoprávnu rovinu, teda reálne užívanie reálne vydelených nehnuteľností. K takému skúmaniu nebol dôvod, keďže odporca počas celej doby neprodukoval žiadne tvrdenia, žiadne dôkazy. Z procesného hľadiska prejavil ochotu dobrovoľným spôsobom po pokuse o zmier chybný stav napraviť. Za týchto okolností, keďže bol nečinný, súd považoval ďalšie dokazovanie za nadbytočné, právne irelevantné a nevhodné a vychádzal zo záveru, že navrhovatelia sú spoluvlastníci v rozsahu 100 % = 1/1 a svedčí im záväznosť zápisu na liste vlastníctva podľa § 70 ods. 1 katastrálneho zákona, kým odporcovi z dôvodov už uvedených záväznosť zápisu na liste vlastníctva nesvedčí. Preto súd rozhodol, že v nadväznosti na § 123, § 132 Občianskeho zákonníka odporca nepreukázal spoluvlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam. Súd preto vyhovel návrhu navrhovateľov na určenie, že odporca nie je spoluvlastníkom sporných nehnuteľností v podiele 31/120.

Úspešnými účastníkmi konania sú navrhovatelia 1/, 2/. Podľa § 142 ods. 1 OSP im patrí plná náhrada trov konania. Súd navrhovateľom priznal náhradu trov konania v nasledovnom rozsahu:

1/ prevzatie a príprava zastupovania 10.3.2014 61,85 €

2/ návrh na začatie konania 10.3.2014 61,85 €

3/ zastupovanie na pojednávaní 14.5.2015 64,53 €
4/ zastupovanie na pojednávaní 29.10.2015 64,53 €
Paušálne náhrady
2x 8,04 € (rok 2014) 16,08 €
2x 8,39 € (r. 2015) 16,78 €

Základ DPH 285,62 €
DPH 20 % 57,12 €

Súdny poplatok 99,50 €

Trovy právneho zastúpenia 442,24 €

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Žiline prostredníctvom Okresného súdu Čadca v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 O. s. p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená dobrovoľne, je možné navrhnúť výkon rozhodnutia.